

Ennallistamissuunnitelman valmisteluhankkeen teemaryhmän 4 (maatalousympäristöt ja pölyttäjäkannat, Artiklat 10 ja 11) 14. kokouksen muistio

Kokousaika: Ma 1.12.2025 klo 14-16

Kokouspaikka: Eteläesplanadi 4, kokoushuone Sali 2 ja Teams

Paikalla:

Erityisasiantuntija Joel Rouvavuori, MMM (pj.)

Ympäristöneuvos Petri Ahlroth, YM (vpj.)

Erityisasiantuntija Eija Hagelberg, YM

Erityisasiantuntija Martina Reinikainen, YM

Neuvotteleva virkamies Anna Schulman, MMM

Neuvotteleva virkamies Eero Pehkonen, MMM

Neuvotteleva virkamies Riikka Knaapi, MMM

Neuvotteleva virkamies Heini Lehtosalo, MMM

Erikoistutkija Marjaana Toivonen, SYKE

Tutkija Hanna Kekkonen, Luke

Johtava asiantuntija Åke Möller, Ruokavirasto

Ilmastoasiantuntija Antti Miettinen, ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö

Ilmastoasiantuntija Johanna Helkimo, ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö

Kosteikkosuunnittelija Holtti Hakonen, Suomen riistakeskus

Tutkija Oona Allonen, GTK

Erikoistutkija Liisa Maanavilja, GTK

Ryhmän sihteerit:

Erikoistutkija Sari Himanen, Luonnonvarakeskus

Erikoistutkija Rainer Peltola, Luonnonvarakeskus

Asiantuntijat:

Ylitarkastaja Kirsi Kalliokoski, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Projektipäällikkö Ari Koski, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Tutkija Janne Heliölä, SYKE

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14:03

Kokouksen aluksi puheenjohtaja kertoi asetustekstien kieliversioista. Englanninkielisen ja suomenkielisen asetustekstin välillä oli havaittu pieni eroavaisuus, mutta ministeriön tarkistusten perusteella ero ei ole merkittävä. Työ terminologisen täsmällisyyden varmistamiseksi kuitenkin jatkuu. Samalla todettiin, että komissio on avannut uuden kysymys-vastausportaalin, johon jäsenmaat kokoavat sisältöä asetuksesta.

Linkki portaaliin:

<https://biodiversity.europa.eu/europes-biodiversity/nature-restoration/reference-portal-for-nature-restoration-regulation/nrr-frequently-asked-questions# ftn1>

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin pöytäkirja ilman muutoksia

3. Turvetuotantoalueiden vettämispotentiaalin tarkennukset (tutkija Oona Allonen GTK)

Tutkija Oona Allonen (GTK) esitteli TURKE-hankkeen tuloksia. Alustuksen jälkeisessä keskustelussa todettiin, että Keski-Pohjanmaan turvetuotantoalueista noin 50 % soveltuu vettämiseen. Keskusteltiin myös kuivatusvarasta - kosteikkorakentamisessa käytetty 40 cm kuivavara nousi esiin yleisenä suunta-antavana arvona, koska suomalaiset kasvatettavat puulajit tarvitsevat 40 cm kuivavaran. Peltoviljelyssä saattaa olla tarve isommalle varalle. Todettiin myös, että mitä tasaisempi alue, sitä suuremmaksi muodostuu kuivatushaitta.

Turvelpeltojen ja turvetuotantoalueiden vertailu ei ole suoraviivaista turvepaksuuksien suurten erojen vuoksi. TURKE-hankkeen tarkastelut perustuvat korkeusaineistoon, ei turvekerrosten paksuuteen. Kysyttäessä vedenpinnan tavoitetasosta vahvistettiin, että vettämisessä pyritään nostamaan vedenpinta maanpinnan tasolle padotusrakenteiden kestävyysrajoissa.

Todettiin, että aiemmin esitetty arvio turvetuotantoalueiden 10 000 hehtaarin vettämispotentiaalista voisi olla TURKE-hankkeen tuloksiin verrattuna aliarvio.

Keskustelussa nostettiin esiin myös mahdollinen valumavesien fosforipiikki, joka tavallisesti ilmenee soiden ennallistamisen alkuvaiheessa. Sama ilmiö on todennäköinen myös turvetuotantoalueiden vettämisen yhteydessä.

Todettiin myös, että kuivina kesinä pienten valuma-alueiden kosteikot voivat altistua kuivumiselle, vaikka sulamisvesien pidätyksellä päästäisiinkin pitkälle.

4. Aurinkovoiman ja vettämisen hybriditoteutuksen mahdollisuudet: RePower-CEST hankkeen esittely (GTK)

Erikoistutkija Liisa Maanavilja (GTK) esitteli RePower-CEST-hankkeen tuloksia, joissa tarkastellaan aurinkovoiman ja vettämisen yhteensovittamista. Todettiin, että teknisiä esteitä yhdistelmälle ei juuri ole – ”aurinkopanelisoilla” ei sinänsä ole erityispiirteitä, jotka estäisivät vettämistä. Kuitenkin huomioitiin, että vettämisen ajoittaminen on tärkeää, rakenteiden tekeminen on huomattavasti hankalampaa vettämistoimien jälkeen.

5. Turvetuotantoalueiden ohjauskeinot

Puheenjohtaja kertasi lähtökohtia: Turvetuotantoalueet voidaan asetuksen mukaan laskea vetettäviin kohteisiin ilman erityisiä kriteereitä, mikä luo merkittävän pinta-alapotentiaalin. Samalla nähtiin kuitenkin aikapaineet ja riski siitä, että alueet päätyvät muuhun käyttöön ennen ennallistamista.

Keskusteltiin valtion omistamien turvetuotantoalueiden jälkikäytöstä. Yleisesti tarkasteltuna taloudelliset realiteetit – aurinko- ja tuulivoimainvestoinnit sekä metsitys – ohjaavat voimakkaasti maanomistajien päätöksiä, myyntihaluja maanomistajilla on harvoin vaikka ostajia (mm. säätiöt)

löytyisikin. JTF-rahoituksen todettiin olevan rajallista ja CAP-rahoituksen käyttö vettämiseen on ollut toistaiseksi vähäistä.

Ehdotus pienryhmän perustamisesta ohjauskeinojen jatkotyöstöön sai selkeän kannatuksen. Samalla todettiin, että valtiolla tulisi olla esimerkillinen rooli omien ja yhtiöidensä turvetuotantoalueiden ennallistamisessa, ja tähän liittyvää ohjauskeinoanalyysiä on syytä jatkaa. Kaavoituksen mahdollisuudet ohjata aurinkovoimaa käytöstä poistetuille turvetuotantoalueille nousivat esiin jatkoselvitysten kohteena.

6. Turvemaiden vettämistoimenpiteiden kuvaukset

Ryhmälle esiteltiin SOVA-kortti ” Ehdotettujen Toimenpiteiden vaikutusten alustava tunnistaminen ja arviointi”, jossa kuvataan turvemaiden vedenpinnan tasoon vaikuttamiseen liittyviä toimia. Keskustelussa kysyttiin, tulisiko hylättyjen turvepeltojen vettämispotentiaali tuoda esiin erikseen, mutta asian todettiin tarkentuvan komission linjausten selkeytyessä. Toimenpiteiden kuvauksessa edetään yhden kokonaisuuden mallilla.

7. Teemaryhmän pienryhmätyöskentelyn tarpeet vuonna 2026

Todettiin, että täsmentävää toimenpidesuunnittelua tarvitaan myös jatkossa, ja pienryhmätyötä on syytä jatkaa. Ehdotus kokoontumisesta muiden teemaryhmien kanssa päällekkäisyyksien tunnistamiseksi sai kannatusta, mutta käytännön järjestelyt vaativat vielä pohdintaa.

Esitettiin ehdotus työryhmän kokoontumisajoista:

19.1.klo 9-11
11.2.klo 9-11
4.3.klo 9-11
25.3. klo 9-11
15.4. klo 9-11

Aikatauluehdotus hyväksyttiin.

8. Muut asiat

Ei muita asioita

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 10.12. klo 9-12, kokouksen asialista toimitetaan viikko etukäteen.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:49

Kokousmateriaalit löytyvät Teamsin [kokouskansioista](#)